

**Универзитет “Св. Кирил и Методиј”-
Скопје**

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

**Студентски
информатор**

2016/2017

Издавач: Медицински факултет, Скопје

Лектура: Ленче Даневска мр.сци.

Дизајн на корица: ВЕСТЕЛ

Компјутерска обработка: ВЕСТЕЛ

Печати: РСИ-КОПИ

Тираж: 1000

Скопје, септември 2016

ISBN: 978-608-4596-90-5

Содржина:

	<u>Порака од ректорот</u>	5
I.	<u>Управување и раководење со Медицинскиот факултет</u>	7
II.	<u>Основни принципи на студирање според Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС)</u>	8
III.	<u>Општи и практични информации за студентите</u>	15
IV.	<u>Студиски програми на Медицински факултет</u>	20
V.	<u>Студии по општа медицина</u>	22
	<u>- Курикулум</u>	24
	<u>- Условувачки критериуми</u>	27
VI.	<u>Тригодишни стручни студии за дипломирана медицинска сестра/медицински техничар</u>	30
	<u>- Курикулум</u>	32
	<u>- Студиска програма</u>	36
VII.	<u>Тригодишни стручни студии за дипломиран радиолошки технолог</u>	44
	<u>- Курикулум</u>	46
	<u>- Студиска програма</u>	50
VIII.	<u>Тригодишни стручни студии за дипломиран логопед</u>	56
	<u>- Курикулум</u>	58
	<u>- Студиска програма</u>	62
IX.	<u>Тригодишни стручни студии за дипломиран Физиотерапевт</u>	68
	<u>- Курикулум</u>	70
	<u>- Студиска програма</u>	74
X.	<u>Преглед на наслови на добиени книги од Проектот на Владата на РМ</u>	80

Порака од ректорот

Вашиот избор да студирате на Медицинскиот факултет во Скопје особено ќе не радува затоа што му се придруживте на големото академско семејство од над 11.000 дипломирани студенти кои своето образование го стекнале на нашиот факултет.

Тоа е чест, но и голема обврска, затоа што знаењето, науката, талентот, креативноста, како и цивилизациските и хумани вредности одсекогаш се негувале на нашиот факултет.

Да се биде добар студент и добар стручњак не е лесно. Ве очекува напорна работа. Но, тука ќе се стекнете со комплексни знаења и вештини, особено значајни денес на почетокот на 21 век, кога пазарот на знаења не познава импровизации. Ќе се стекнете со диплома со која вашето знаење и компетенции ќе бидат признаени ширум светот.

Без оглед на тоа која студиска програма на нашиот факултет сте ја избрале како ваша животна професионална определба вие мора да бидете во чекор со современите достигнувања во својата струка и постојано да работите и да се едуцирате според принципите на Европскиот кредит-трансфер систем. Се поставуваат нови мерила и критериуми и нови системи за вреднување во образованието и науката.

Затоа, почитувани студенти, соработувајте со вашите професори и посветете им се максимално на студиите, затоа што само така ќе влезете во богатата ризница на знаењето на најхуманата професија-медицинската.

Проф. д-р Никола Јанкуловски, ректор

I.

Управување и раководење со Медицинскиот факултет

-Декан на Факултетот

-Продекани на Факултетот

-Наставно-научен совет

Наставно-научниот совет (ННС) е стручен орган на Факултетот. ННС го сочинуваат деканот, продеканите, претставници избрани од катедрите, од страна на редовните и вонредните професори и доцентите, сразмерно на наставниците избрани, односно распоредени во катедрата. Во ННС свои претставници и студентите.

-Деканска управа

Деканатската управа е орган на управување на Факултетот и има 11 члена.

Деканатската управа ја сочинуваат:

- деканот;
- продеканите;
- еден раководител на катедрите од хируршките гранки на медицината (хирургија, ОРЛ, офталмологија, ортопедија, анестезиологија и реанимација, гинекологија и акушерство);
- еден раководител на катедрите од интернистичките гранки на медицината (радиологија, интерна медицина, педијатрија, дерматовенерологија, неврологија, инфектологија, онкологија, трансфузиологија, физикална медицина, психијатрија, примарна здравствена заштита);
- еден раководител на катедрите од базичните гранки на медицината кои немаат апликативни дејности и превентивни гранки (анатомија, медицинска етика и медицинска хемија социјална медицина, епидемиологија, хигиена и медицина на трудот);
- двајца раководители на институтите кои вршат здравствена дејност (патологија, микробиологија и паразитологија, судска медицина, патофизиологија, физиологија, фармакологија со токсикологија, имунологија, биохемија, хистологија со ембриологија, нуклеарна медицина);
- претседателот на Студентскиот парламент.

-Секретар на Факултетот

Адреса на Факултетот

Ул. “50 Дивизија” 6

Тел: + 389 2 31 03 700

Факс: + 389 2 32 20 935

e-mail: medf@medf.ukim.edu.mk

www.medf.ukim.edu.mk

II.

Основни принципи на студирање според Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС) на Медицинскиот факултет во Скопје

Медицинскиот факултет во Скопје од учебната 2005/2006 година во својот додипломски наставно-образовен процес започна со примена на Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС), како нов систем на академско признавање на студиите, што има за цел да обезбеди создавање на креативно насочен и соодветно мотивиран студент кон студирањето, мобилен на национално и меѓународно ниво што ќе му обезбеди меѓународна конкуретност на европскиот интелектуален простор.

Што е ЕКТС ?

Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС) претставува нов систем на студирање, развиен од Европската комисија базиран врз три основни елементи: комплетни информации за студиската програма и ангажираноста на студентите; спогодба меѓу партнерските институции и студентот; и користење кредити како мерка на студентската ангажираност.

ЕКТС кредити претставуваат нумерички вредности доделени на единици курсеви со цел да се опише студентската ангажираност. Тие го одразуваат квантитетот на работа што го бара секоја курсна единица во однос на вкупниот квантитет на работа што е потребен да се заврши соодветната академска година, а претставен со: предавања, практична работа (вежби), семинари, работилници, сопствено учење и проверка на знаења. ЕКТС кредитите, всушност, претставуваат релативна мерка за ангажираноста на студентите во совладувањето на студиската програма.

Организација на студиите

Интегрираните студии по општа медицина се организирани во шест години, односно 12 семестри, а тригодишните стручни студии во три години, односно 6 семестри.

Предметите се организирани како: **задолжителни и изборни**.

Задолжителните предмети студентот ги запишува секој семестар, доколку ги исполнил условувачките критериуми пропишани за секој предмет одделно.

Од понудените **изборни предмети** за семестар, студентот на почетокот на семестарот избира најмногу два којшто ќе ги слуша во тој семестар. Бројот на студенти коишто може да слушаат ист предмет во семестарот е минимум 10, а максимум 25 студенти.

Наставата на Медицинскиот факултет се одвива преку: *предавања, практична настава (вежби, работилници, престој) и семинари.*

Предавањата се изведуваат од страна на наставници и на нив може да присуствуваат сите студенти. Најчесто се обмислени како интерактивна настава за околу 100 студенти и може да вклучуваат одделни активности од страна на студентот (семинарска работа, презентација на проблем, случај). Тие им обезбедуваат на студентите пресек на централните теми содржани во предметот.

Практичната настава (практични курсеви, вежби, работилници) се изведува од страна на наставници и/или помошни наставници (асистенти) и има задача да го примени теоретското познавање и да го оспособи студентот за практикување на теоретски совладаното знаење.

Семинарите претставуваат дополнителен облик на настава наменет за одредена група студенти (максимум до 50 студенти) на коишто се дискутираат темите споменати на предавањата или прочитани од стручната литература. На семинарите студентите активно партиципираат, така што имаат можност да ги искажат своите мислења, идеи, да дискутираат, да го презентираат усмено и/или писмено своето новостекнатото знаење.

Правила на студирање

Во согласност со Законот за медицински студии и континуираното стручно усовршување на докторите по медицина, Статутот и Правилникот за запишување и студирање на прв и втор циклус студии на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје, како и Правилата за студирање на Медицинскиот факултет, Медицинскиот факултет вовеле нови правила за студирање.

Добивање потпис, стекнување на кредити

Секој предмет од наставната програма е кодиран со код, со кој се дефинираат програмските содржини, методите на учење и начинот на оценување.

За да добие потпис, студентот е должен активно да ги следи сите предвидени активности (предавања, вежби, семинари, престој) за коишто добива одреден број бодови и да учествува на колоквиумите.

Студентот кој не стекнал право на потпис по еден предмет, задолжително повторно го запишува и слуша предметот во наредната учебна година, преземајќи ги сите обврски како да го слуша предметот за првпат.

Секој предмет со определен код се изразува со точно определен број на кредити (КР), со кои се искажува целокупната оптовареност на студентот за совладување на предметот.

Кредитот се доделува само на оние студенти кои ќе добијат потпис, ќе ги исполнат условите за полагање на испити и успешно ќе ги положат испитите.

Бројот на кредитите што студентот треба да ги оствари за да се здобие со одредена стручна подготовка се движи, од 30 кредити за еден семестар до 60 кредити за една година.

Условувачки критериуми

Со студиската програма се пропишани условувачки критериуми, т.е. претходно совладани предмети (освоени кредити) како услов за запишување на други (наредни) предмети. **Дел од условите за напредување за студиската програма по општа медицина се и одредбите на Законот за медицински студии и континуираното стручно усовршување на докторите по медицина.**

Условувачките критериуми имаат за цел да му овозможат на студентот насочување во смисла кои предмети треба прво да ги полага за потоа да запише други предмети во наредните семестри, а со цел полесно и посоодветно да ја совлада предвидената наставна програма.

Студентот може да запише нови предметни програми од наредниот семестар или од наредната година, но студентот не може да запише наставни предмети за коишто не се исполнети условувачките критериуми за запишување, дадени за секој предмет одделно. Притоа, неговите вкупни студиски обврски во еден семестар неможе да надминуваат 35 ЕКТС-кредити.

Оценување

Во текот на студирањето потребниот број кредити за соодветната предметна програма, студентот ги остварува преку континуирано и завршно оценување.

Преку континуираното оценување студентот стекнува бодови за секоја активност пропишана со соодветната програма.

Предмет на оценување во рамките на предметната програма може да биде: посета на предавања; извршени консултации; успешно реализирани вежби; успешно реализирана практична работа; изработка на семинарска работа; теренска работа; самостојно учење /домашна работа; менторство на други студенти; изработка или реализирани проекти; освоени награди/пофалници и други студентски активности.

Оценката за целокупниот испит се добива според табелата на оценки којашто ја пропишува секоја наставна програма различно, **а врз основа на збирот на бодовите добиени од сите активности, вклучувајќи ги континуираните проверки на знаењето (колоквиуми) и бодовите од секој дел од завршниот или комплетно завршниот испит.**

Завршното оценување се изразува квантитативно со оценка од 5 (пет) до 10 (десет). Оценката 5 (пет) означува недоволен успех. Критериумите за формирање на завршната оценка се следниве:

Бодови	Оценка
до 59	5 (F)
60-68	6 (E)
69-76	7 (D)
77-84	8 (C)
85-92	9 (B)
93-100	10 (A)

Оценка се добива при полагање на задолжителните и изборните предмети.

Континуирани проверки (колоквиуми)

Студентот задолжително учествува во континуираните проверки на знаењето – колоквиуми.

Колоквиумите се полагаат во термините определени за ниво-колоквиумски недели или по исклучок на последниот час од предвидената наставна програма за оние предмети коишто се одвиваат според принципот на блокови и за коишто во семестарот не е определена колоквиумска недела.

Во еден семестар, по еден наставен предмет, може да постои еден или најмногу три колоквиуми.

Континуираните проверки на знаењето (колоквиумите) се вршат писмено, по пат на тестови или усмено-практично, во зависност од карактерот на предметната програма.

Писмениот начин на проверка на знаењето (тест) се спроведува по пат на тестови од типот на повеќекратен избор (најмалку 4 понудени одговори од кои само еден е точен) или од комбинација на дел составен на принципот на повеќекратен избор и дел којшто се состои од прашања за дополнување или друг отворен тип прашања (совпаѓање, конструкција), но овој дел не треба да биде застапен повеќе од една третина од вкупниот број прашања на тестот.

Бројот на прашањата опфатени со писмените континуирани проверки (тест) се во складот со потребите и особеностите на предметот.

Прашањата што се даваат на колоквиумите мора да бидат опфатени со понудената програма и/или листа на прашања, односно компјутерска база на прашања, а одговорите на прашањата задолжително се опфатени со достапните, основни учебни помагала претходно одобрени заедно со наставните програми од страна на Наставно-научниот совет на факултетот и објавени на јавно место (огласна табла), дадени во информативниот пакет и/или интернет страницата на факултетот на почетокот на учебната година.

Се смета дека колоквиумот е положен ако студентот освои минимум бодови изразени како 60% од максималниот број бодови.

Студентот има право на увид во резултатите од колоквиумот во текот на 24-48 часа од објавувањето на резултатите.

Положените колоквиуми како услов за полагање на завршниот испит вajat три (три) последователни сесии (без оглед дали студентот се јавил на испит), по што студентот го преслушува предметот.

Завршен и комплетен завршен испит

Предметната програма може да пропише полагање на завршен и/или комплетен завршен испит.

Завршен и/или комплетен завршен испит се полага во определените испитни сесии по завршување на наставата во зимскиот, односно летниот семестар.

Студентот може да полага **завршен испит** од определен предмет само откако ќе ги положи сите предвидени колоквиуми со минимален број бодови (60%).

Доколку студентот не ги положи сите предвидени колоквиуми, нема право да се јави на завршен испит.

За наставните предмети на тригодишните стручни студии за коишто завршен испит не е предвиден, со положување на сите колоквиуми студентот стекнува право на оформување на завршна оценка.

Завршниот испит за соодветната програма е писмен, устен и/или практичен, односно може да претставува нивна комбинација.

Ако завршениот испит се состои од писмен и устен/практичен дел, бодовите се доделуваат збирно врз основа на бодовите постигнати на писмениот, устниот и/или практичниот дел на испитот.

На тригодишните студии ако завршниот испит се состои од писмен и практичен дел, положувањето на теоретскиот дел на завршниот испит вообичаено е услов за пристапување на практичниот дел на испитот.

Комплетен завршен испит претставува комбинација од колоквиумот (колоквиумите) што не се положени и завршниот испит.

Студентот полага комплетен завршен испит ако освоил минимум 30% од вкупните бодови од сите предвидени колоквиуми.

При полагање на комплетен завршен испит, студентот ги полага и неположениот колоквиум (колоквиуми) и завршниот испит, но мора да освои минимум бодови (60%) од неположениот колоквиум (колоквиуми), во спротивно не може да се формира оценка за целокупниот испит. Ако при полагање на комплетен завршен испит студентот го положил неположениот колоквиум (колоквиуми), а не освои минимум бодови од завршниот испит, во следната сесија може да го полга само завршниот испит.

Студентот кој не стекнал право да се јави на завршен и/или комплетен завршен испит е должен во следната учебна година да ги полага колоквиумите во за нив определени колоквиумски недели за да стекне право да се јави на завршен или комплетно завршен испит во испитните сесии. Ако предметот е условувачки за следната академска година, студентот треба да го презапише предметот.

Прашањата на писмениот и устниот испит мора да бидат опфатени со понудената програма и/или листа на прашања, односно компјутерска база на прашања, а одговорите на прашањата задолжително се опфатени во достапните, основни учебни помагала претходно одобрени заедно со наставните програми од страна на Наставно-научниот совет на факултетот и објавени на јавно место (огласна табла), дадени во информативниот пакет и/или интернет страницата на факултетот на почетокот на учебната година.

Испитни рокови

На Медицинскиот факултет се определуваат термините за континуирано и завршно оценување.

Континуираната проверка на знаењата, односно полагањето на колоквиумите се врши во три колоквиумски недели: октомври, ноември и декември, односно март, април и мај, а завршниот или комплетен завршен испит се изведуваат по завршувањето на семестрите, и тоа во месеците: јануари, мај/јуни и август/септември.

Термините за одржување на континуираните проверки (колоквиуми) и испитите во секоја сесија се закажуваат на почетокот на семестарот и се огласуваат на огласна табла и/или на Интернет страницата на Факултетот.

Ако во испитниот рок се понудени два испитни термини за одреден предмет, студентот има право да избира еден од двата понудени термини за испит.

Студент кој во предвидените термини за испит нема да постигне позитивен резултат по предметите за коишто постојат условувачки критериуми, повторно ја запишува предметната програма (предметот), така што наредната учебна година ги полага неположените колоквиуми или се јавува во која било испитна сесија на завршен и/или комплетен завршен испит.

Условите за полагање се идентични, без оглед за која испитна сесија се работи.

Испитот по еден наставен предмет може да се полага најмногу три пати, од кои третиот пат, по барање на студентот, испитот може да се изведува пред комисија составена од три члена од наставници од исто или сродно наставно-научно подрачје. Комисијата ја формира деканот. Наставникот кај кого полага студентот не е член на комисијата од претходниот став на овој член.

Студент којшто и по трет пат не успеал да го положи испитот е должен во наредната академска година повторно да го запише тој предмет.

Студент кој испитот не го полагал и студент кој испитот не го положил, е должен во наредната академска година повторно да го запише тој предмет.

Со планот на студиите може да се утврди дека некои облици на настава се спроведуваат без оценување или дека се оценуваат описно.

Студентот може да се откаже од испитот најдоцна до започнување на испитот. Испитот се смета за започнат со поставување на прашањата од страна на предметниот наставник. Се смета дека испитот не е положен ако студентот се откаже од испитот откако е поставено прашањето, а на писмените испити откако е соопштено прашањето или откако е даден тестот.

Нејавувањето на испит во закажаното време се смета како испитот да не е положен.

Учебна година, семестрална настава

Учебната година започнува на 15 септември, а завршува на 14 септември следната година.

Евалуација

По завршување на наставната програма по еден предмет се спроведува анонимна евалуација на web страната на Медицинскиот факултет. Студентите се должни да ја направат евалуацијата за да го заверат семестарот.

III.

Општи и практични информации за студентите

Локација, простор и опрема на Медицинскиот факултет во Скопје

Медицинскиот факултет се состои од повеќе објекти, сместени во комплексот на Клиничкиот центар.

Адреса: **Ул. “50 Дивизија” 6**

Телефони: **+ 389 2 31 03 700**

Факс: **+ 389 2 32 20 935**

е-пошта: **medf@medf.ukim.edu.mk**

Интернет адреса: **<http://www.medf.ukim.edu.mk>**

Наставно-образовниот процес се изведува во просториите на институтските згради, клиниките и наставните бази.

Медицинскиот факултет располага со 10 амфитеатри со вкупен капацитет од околу 1000 седишта. Амфитеатрите се опремени со аудио-визуелна опрема што овозможува современ пристап кон наставно-образовниот процес.

Практичниот дел од наставата се одвива во повеќе лаборатории со користење на нагледни средства, во болничките соби и операционите сали на клиниките.

Студентска служба

Запишувањето на семестрите, пријавувањето на испитите и добивањето на информации поврзани со студирањето се одвива на шалтерите на Студентската служба сместени во зградата на Деканатот на факултетот, секој ден од 08-13 часот, односно електронски преку официјалната интернет страница на Факултетот.

Информациите поврзани со студирањето се огласуваат на огласната табла во аулата на Деканатот и/или на официјалната интернет страница на Факултетот.

Библиотека

Библиотеката на Медицинскиот факултет е сместена во приземјето на институтската зграда, а располага со депо на постар книжен фонд сместен во подрумските простории во зградата на Деканатот. Библиотеката е делумно компјутеризирана при што овозможува пребарување на сопствениот фонд и пристап на исклучително голем број меѓународни списанија со можност за добивање целосни текстови. Читалната на Библиотеката привремено е сместена во монтажаен објект во рамките на Студентскиот дом-Медицинар.

Сите информации во врска со библиотечниот фонд и принципите на работењето на Библиотеката може да се добијат на интернет адресата: www.cmb.edu.mk

Раководител на Библиотеката е г-ѓа м-р Ленче Даневска, дипломиран филолог.

Студентите на Медицинскиот факултет може да ги користат услугите и на Националната Универзитетската библиотека “Св. Климент Охридски” во Скопје.

Компјутерски центар

Компјутерскиот центар на Медицинскиот факултет е сместен во зградата на Интерни клиници и е наменет за наставниците на факултетот и студентите. Располага со 13 работни места и обезбедува непрекинат пристап до интернет. Обезбедува и бесплатно печатење на ограничен број страници.

Со компјутерскиот центар раководи систем администратор: г-дин Ристо Калинов.

Компјутерскиот центар е отворен од 09.00-16.00 часот.

Студентска организација

Студентите на Медицинскиот факултет во Скопје се организирани во Студентски Парламент на Медицински факултет-Скопје (СПМФ) којшто претставува невладина организација што има за цел да ги претставува интересите на студентите по медицина во рамките на Факултетот, како и да организира активности за промоција на јавното здравје, остварување на студентските права и воспоставување интернационална комуникација со студентите и студентските организации надвор од нашата земја.

СПМФ го раководи екипа од студенти на чело со Претседателство, коешто се менува секои 2 години и тоа преку избори за претседател на СПМФ, на коишто имаат право да гласаат сите студенти по медицина од првата до шестата година.

Просториите на СПМФ се наоѓаат во кругот на Клиничкиот центар во Скопје.

Студентско сместување

Студентите на Медицинскиот факултет можат да се сместуваат во Студентскиот центар “Скопје” кој располага со неколку студентски домови.

Потребните документи, роковите и местата за поднесување на документите се објавуваат по пат на конкурс, а начинот и постапката за прием на студентите во студентските домови се одвива врз основа на Правилник.

Резултатите од конкурсот се објавуваат на огласни табли на студентските домови.

Права и обврски на студентите

1. Статус на студент

Статус на студент, кој истовремено овозможува стекнување членство во академската заедница, се стекнува со запишување на додипломски студии на Факултетот, а се докажува со индекс и со студентска легитимација.

2. Права и обврски на студентот

Студентот има право на:

- квалитетни студии и образовен процес како што е предвидено со студиските програми.
- слободно искажување мислење и ставови во текот на наставата и другите активности на високообразовната установа.
- право на изјаснување за квалитетот (оценување) на наставата и наставниците.
- редовно студирање и статус на редовен студент и право на вонредно студирање и статус на вонреден студент
- редовно да напредува, да се образува и да го заврши студирањето под услови кои важеле при уписот.
- запишување и образование под еднакви услови утврдени со закон, со Статутот и Правилникот на УКИМ и со студиската програма.
- учество во управувањето на Факултетот, во согласност со законот и со Правилникот на високообразовната институција.
- заштита на своите права и должности пред органите на Факултетот.
- заштита на личноста од злоупотреба на неговото достоинство.
- да избира и да биде избран, како претставник на студентите во органите на Факултетот.
- да преминува од една на друга високообразовна установа, односно од едни на други студии, под услови утврдени со студиската програма, односно Статутот и Правилникот на УКИМ.
- да ги продолжи студиите што ги прекинал.
- да се организира во граѓански здруженија и други форми на лична иницијатива.
- да остварува соработка со студентите во земјата и во странство.
- да ги користи библиотеката и базите на податоци, просторот, опремата (учебни помагала), софтверот и другата научна и стручна инфраструктура на Факултетот.
- да учествува во научно-истражувачката и стручната дејност, при што му се гарантираат авторски, пронаоѓачки и слични права и награди.
- да ги користи универзитетските објекти за спортска и културна дејност.
- да користи услуги на студентскиот стандард (сместување, исхрана, здравствена заштита и друго), градски и меѓуградски превоз, според условите утврдени со закон и од вршителите на соодветните дејности.

- да добива државни или други стипендии или да користи финансиски кредит за време на школувањето.

3. Приговор на добиената оценка од проверка на знаењата

Студент, во рок од 24 часа од објавувањето на резултатите од завршното оценување, може да поднесе приговор до деканот, ако не е задоволен од завршното оценување, односно од оценката, или ако смета дека испитот не е спроведен во согласност со закон, актите на Универзитетот и на единицата.

Ако деканот односно директорот утврди дека се исполнети условите од став 1 на овој член, наставникот во рок од 24 часа ќе ја преиспита оценката од завршното оценување. Ако наставникот не ја преиспита или потврди оценката што ја утврдил во предвидениот рок, студентот испитот го полага пред тричлена комисија составена од наставници од исто или сродно наставно-научно подрачје. Комисијата ја формира деканот.

Испитот пред комисија се спроведува во наредните 24 часа, наредниот работен ден, сметано од денот на добивање на известувањето за преиспиувањето на оценката.

Наставникот кај кого полагал студентот не е член на комисијата од претходниот став на овој член.

По барање на студентот му се овозможува да го повтори завршното оценување за повисока завршна оценка по наставен предмет во период од најмногу четири месеца од полагањето. Оценката добиена на повтореното завршно оценување е конечна и студентот нема право да го повтори завршното оценување.

4. Испитување на студентот

Секој студент може да се испише од Факултетот, при што му се издава посебен документ-исписница, во којашто се внесуваат запишаните години и семестри и положените испити. Испитувањето се евидентира во индексот на студентот и во книгата на испишаните студенти.

5. Дисциплински мерки

За повреда на должностите и за неисполнување на обврските за студентот може да се покрене дисциплинска постапка пред Дисциплинската комисија на Факултетот, согласно Статутот на УКИМ. На студентот може да му се изрече една од следниве дисциплински мерки: опомена, јавна опомена, забрана за полагање на испит од една до три сесии, повторно запишување на предметот или исклучување од Факултетот.

Повреда на должностите и неисполнување на обврските претставува секоја повреда на Законот, Статутот на УКИМ и другите акти на високообразовната установа со кои се регулираат правата и обврските на студентите.

Дисциплинската мерка-исклучување се применува за учебната година во која е изречена.

6. Прекин на статусот студент

На студентот му престанува статусот студент ако:

- дипломира;
- не ги заврши студиите во рокот утврден со закон и Статутот на УКИМ;
- не запише навреме семестар, а не побарал мирување, како и по истекот на периодот на мирување доколку не запише семестар, освен во случаите на прекин на студиите согласно со Статутот на УКИМ;
- се испише од Факултетот;
- е исклучен од Факултетот;
- во други случаи утврдени со закон, овој Статут, студиската програма и правилата.

Статусот на студент може да биде обновен на барање на студентот, а според постапката утврдена со Статутот на УКИМ, освен ако не престанал со трајно исклучување.

На студентот на кој што му е обновен статусот ги продолжува студиите со поднесување на трошоците за студирање (кофинансирање).

IV.

Студиски програми на Медицинскиот факултет

На Медицинскиот факултет според ЕКТС принципите на студирање се имплементирани следниве студиски програми:

- 1. Студии по општа медицина:**
 - Систем: **6+3**
 - Додипломски студии- интегрирани 6-годишни студии со **5705 часови** (360 кредити)
 - Докторски студии- 3 години (180 кредити)
 - Специјалистички (минимум 4 години-максимум 7 години) и супспецијалистички студии (2 години).

- 2. Тригодишни стручни студии за дипломирани медицински сестри и медицински техничари:**
 - Систем: **3+2+3**
 - Додипломски студии – 3 години со **4205 часови** (180 кредити)

- 3. Тригодишни стручни студии за дипломирани радиолошки технолози**
 - Систем: **3+2+3**
 - Додипломски студии – 3 години со **2895 часови** (180 кредити)

- 4. Тригодишни стручни студии за дипломирани логопеди**
 - Систем: **3+2+3**
 - Додипломски студии – 3 години со **3440 часови** (180 кредити)

- 5. Тригодишни стручни студии за дипломирани физиотерапевти**
 - Систем: **3+2+3**
 - Додипломски студии – 3 години со **3125 часови** (180 кредити)

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ – СКОПЈЕ

V
СТУДИИ ПО ОПШТА
МЕДИЦИНА

КУРИКУЛУМ ЗА СТУДИИ ПО ОПШТА МЕДИЦИНА

усогласн со Законот за медицинските студии и континуираното стручно усовршување на докторите на медицина

І ГОДИНА

I семестар			II семестар		
Предмети	Часови	Кредити	Предмети	Часови	Кредити
Биофизика	30	2	Медицинска хемија	90	7
Морфологија и физиологија на клетка	60	5	Анатомија 2	90	7
Анатомија 1	90	9	Хистологија и ембриологија 2	75	6
Вовед во медицина	30	2	Промоција на здравје	15	1
Медицинска психологија и социологија	75	5	Медицинска етика	30	2
Хистологија и ембриологија 1	60	5	Вовед во хумана генетика	60	5
Англиски јазик	30	2	Прва медицинска помош	15	1
			Изборен предмет	15	1
	375	30		390	30

* Согласно Законот за медицинските студии и континуираното стручно усовршување на докторите на медицина (член 5), прв дел од практичната обука за болничко згрижување во траење од 45 дена се изведува во тек на прва и втора година

II ГОДИНА

III семестар			IV семестар		
Предмети	Часови	Кредити	Предмет	Часови	Кредити
Биохемија 1	105	7	Физиологија 2	90	6
Физиологија 1	150	11	Биохемија 2	75	5,5
Вовед во имунологија	45	3	Микробиологија со паразитологија 1	60	4
Медицинска статистика и информатика	45	3	Патолошка физиологија 1	105	7
Анатомија 3	90	6	Хигиена	75	5
			Основи на научна работа	30	1,5
			Изборен предмет	15	1
	435	30		450	30

* Согласно Законот за медицинските студии и континуираното стручно усовршување на докторите на медицина (член 5), прв дел од практичната обука за болничко згрижување во траење од 45 дена се изведува во тек на прва и втора година

III ГОДИНА

V семестар			VI семестар		
Предмети	Часови	Кредити	Предмети	Часови	Кредити
Микробиологија со паразитологија 2	75	6	Патологија 2	120	8
Патолошка физиологија 2	60	4,5	Клиничко испитување	115	7
Патологија 1	135	9	Фармакологија	105	7
Клиничко испитување	100	6	Епидемиологија	75	5
Радиологија	60	3	Трансфузиологија	30	2
Нуклеарна медицина	30	1,5	Изборен предмет	15	1
	460	30		460	30

* Согласно Законот за медицинските студии и континуираното стручно усовршување на докторите на медицина (член 5), втор дел од практичната обука за болничко згрижување во траење од 45 дена се изведува во тек на трета, четврта и пета година

IV ГОДИНА

VII семестар			VIII семестар		
Предмети	Часови	Кредити	Предмети	Часови	Кредити
Интерна медицина	205	11	Интерна медицина	150	9,5
Инфектологија	105	7	Хирургија	160	9,5
Дерматовенерологија	75	5	Гинекологија	90	5
Неврологија	90	6	Клиничка фармакологија	30	1,5
Англиски јазик	30	1	Клиничка биохемија	30	1,5
			Онкологија	45	2
			Изборен предмет	15	1
	505	30		520	30

* Согласно Законот за медицинските студии и континуираното стручно усовршување на докторите на медицина (член 5), втор дел од практичната обука за болничко згрижување во траење од 45 дена се изведува во тек на трета, четврта и пета година

V ГОДИНА

IX семестар			X семестар		
Предмети	Часови	Кредити	Предмети	Часови	Кредити
Хирургија	175	10.5	Педијатрија	90	5
Гинекологија и акушерство	105	7	Психијатрија	90	5.5
Педијатрија	90	6	Оториноларингологија	90	6
Ортопедија	45	2	Офталмологија	60	4
Анестезиологија со реаниматологија и терапија на болка	40	2	Семејна медицина	30	1.5
Ургентна медицина	30	1.5	Судска медицина	75	4
Физикална медицина и рехабилитација	15	1	Медицина на труд	45	2
			Социјална медицина и здравствена економија	30	2
	500	30		510	30

* Согласно Законот за медицинските студии и континуираното стручно усовршување на докторите на медицина (член 5), втор дел од практичната обука за болничко згрижување во трасе од 45 дена се изведува во тек на трета, четврта и пета година

VI ГОДИНА

XI семестар		XII семестар		
Предмети	Траење/организација	Часови	Кредити	
Клиничка пракса по Интерна медицина	8 недели	320	14	
Клиничка пракса по Хирургија	8 недели	320	14	
Клиничка пракса по Гинекологија и акушерство	4 недели	160	7	
Клиничка пракса по Педијатрија	3 недели	120	6	
Клиничка пракса по Јавно здравство	2 недели	80	4	
Клиничка пракса по Семејна медицина	1 недела	40	2	
Геријатриска медицина	1 недела	40	2	
Палијативна медицина	1 недела	40	2	
Семинари* (3 предмети)	1 недела Диференцијална дијагноза (решавање на случаи интерна+хирургија+педијатрија)	60	3	
Клиничка микробиологија	2 дена	15	1	
Рационално препишување на медикаменти и природни начини на лекување	1 недела	40	2	
Изборни предмети - 3	1 недела	45	3	
		1280	60	

*Семинарите се одвиваат на менторски принцип со професори и асистенти. Организирано се како активно учество во работен процес, учество во семинари и/или работилници, јавни презентации на изработени клинички случаи.

УСЛОВИ ЗА НАПРЕДУВАЊЕ

I во II семестар:		
<p>Право на завршен или комплетен завршен испит: Анатомија 1</p>		Анатомија 2
<p>Право на завршен или комплетен завршен испит: Хистологија со ембриологија 1</p>		Хистологија со ембриологија 2
<p>Потпис: Морфологија и физиологија на клетка</p>		Вовед во хумана генетика
<p>Потпис: Вовед во медицина</p>		Промоција на здравје

II во III семестар:		
Положени: Анатомија 1 Анатомија 2 Хистологија со ембриологија 1		Анатомија 3 Физиологија 1
Положени: Медицинска хемија		Биохемија 1
Положени: Морфологија и физиологија на клетка		Физиологија 1 Вовед во имунологија
Потпис: Вовед во хумана генетика		Вовед во имунологија

III во IV семестар:		
<p>Право на завршен или комплетен завршен испит: Биохемија 1</p>		Биохемија 2
<p>Право на завршен или комплетен завршен испит: Физиологија 1</p>		Физиологија 2 Патолошка физиологија 1
<p>Положени: Морфологија и физиологија на клетка</p> <p>Погпис: Вовед во имунологија</p>		Микробиологија со паразитологија 1

IV во V семестар: *ПОЛОЖЕН ПРВ ДЕЛ ОД СТРУЧЕН ИСПИТ		
Положени: Физиологија 1 Потпис: **Патолошка физиологија 1		Патолошка физиологија 2
Положени: Физиологија 1 Потпис: Физиологија 2 Патолошка физиологија 1 ***Миробиологија со паразитологија 1		Миробиологија со паразитологија 2
Положени: Физиологија 1 Анатомија 3 Хистологија и ембриологија 2 потпис: Физиологија 2 **Патолошка физиологија 1		Патологија 1
Положени: Физиологија 1 Анатомија 3 потпис: Миробиологија со паразитологија 1 **Патолошка физиологија 1		Клиничко испитување 1
Положени: Биофизика		Радиологија Нуклеарна медицина

*Согласно Законот за медицински студии и континуираното стручно усовршување на докторите на медицина (член 6), услов за запишување на предметите од трета година (V семестар) е положен прв дел од стручниот испит, кој се полага по завршување на практичната обука за болничко згрижување и по завршената обука за прва помош според програмата на Лекарската комора на Македонија. Првиот дел од стручниот испит се полага во Лекарската комора на Македонија.

Првиот дел од стручниот испит се полага писмено и ги опфаќа областите: Медицинска физика, Медицинска хемија, Биохемија, Молекуларна биологија- (Основи на хумана генетика), Медицинска биологија-(Морфологија и физиологија на клетка), Хистологија и ембриологија, Анатомија, Физиологија, Медицинска психологија и социологија.

** Студентот нема право да полага Патолошка физиологија 2, Патологија 1 и Клиничко испитување пред да положи Патолошка физиологија 1.

*** Студентот нема право да полага Микробиологија со паразитологија 2 пред да положи Микробиологија со паразитологија 1.

V во VI семестар:

Положени: Биохемија 1 Физиологија 2 Потпис: Патологија 1 **Патолошка физиологија 2 Клиничко испитување 1		Клиничко испитување 2
Положени: Биохемија 1 Физиологија 2 Потпис: Патологија 1 Патолошка физиологија 2		Патологија 2
Положени: Биохемија 1 Физиологија 2 Потпис: Патологија 1 Патолошка физиологија 2		Фармакологија
Положени: Биохемија 1 Физиологија 2 Потпис: Патологија 1 Патолошка физиологија 2		Трансфузиологија
Медицинска статистика и информатика		Епидемиологија

VI во VII семестар:

<p>Положени: Вовед во медицина Медицинска психологија и социологија Промоција на здравје Медицинска етика Прва помош Основи на научна работа Вовед во хумана генетика Биохемија 2 Микробиологија со паразитологија 2 Патофизиологија 2 Патологија 1 Патологија 2 Клиничко испитување Вовед во имунологија Хигиена Радиологија Нуклеарна медицина Потпис: *Фармакологија Епидемиологија Трансфузиологија</p>		<p>ЗА БИЛО КОЈ ПРЕДМЕТ</p>
---	---	----------------------------

- **Студентот нема право да полага Клиничка фармакологија пред да положи Фармакологија**

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ – СКОПЈЕ

VI

**ТРИГОДИШНИ СТРУЧНИ
СТУДИИ ЗА ДИПЛОМИРАНА
МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/
МЕДИЦИНСКИ ТЕХНИЧАР**

КУРИКУЛУМ НА ТРИГОДИШНИ СТРУЧНИ СТУДИИ ЗА ДИПЛОМ. МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/МЕДИЦИНСКИ ТЕХНИЧАР

I ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Семестри								Час	ЕКТС	
	Зимски				Летен					Зимски	Летен
	П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ											
1. Здравствена нега	55	60	15		20	50	10	560	770	7.5	19
2. Медицинска етика	30		30						60	2.5	
3. Промоција на здравје и здравственото воспит.	30		60						90	6	
4. Информатика						40			40		2.5
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ											
5. Анатомија со хистол.	50	15							65	4	
6. Физиологија	30	15	10						55	3.5	
7. Патологија	20	20							40	2.5	
8. Биохемија и биофизика					30		35		65		3.5
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ											
9. Медицинска психолог.					20		30		50		2
10. Странски јазик			45				45		90	3	3
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ¹											
	15								15	1	
ВКУПНО ЧАСОВИ:	215	110	175		70	90	120	560	1340	ВКУПНО КРЕДИТИ:	
	500				840				1340	30	30
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса									60		

¹ Студентот е должен до завршувањето на студиите, по слободен избор да избере и ислуша 3 изборни предмети од понудената листа на предмети (листата се обновува секоја учебна година, а се објавува на огласна табла и на интернет страницата на факултетот). Вкупно од изборните предмети ќе се добијат 3 кредити.

II ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Семестри								Час	ЕКТС		
	Зимски				Летен					Зимски	Летен	
	П	В	С	Пр	П	В	С	Пр				
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ												
1. Здравствена нега на интернистички болни со интерна мед., дерматовен. и инфективни болести	160			225					385	17		
2. Здравств. нега на децата и младината со педијатрија					80		80	200	360		14	
3. Здравствена нега на возрасни со геронтологија					30			180	210		7	
4. Супервизија	5		15						20	1		
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ												
5. Микробиологија со параз.	25	5	5						35	2		
6. Вовед во хумана генетика	10								10	0.5		
7. Јавно здравство со епидемиологија и статистика					30		80		110		4	
8. Хигиена со екологија	30	25							55	2		
9. Дијагностички методи	35			35	20			30	120	4	4	
10. Фармакологија	10		20						30	1.5		
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ												
11. Здравствено-социјално законодавство					20				20		1	
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ												
	15+15								30	2		
ВКУПНО ЧАСОВИ:	275	30	40	260	180		175	410				
	620				765				1385	ВКУПНО КРЕДИТИ:		
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса										30	30	
										60		

III ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Семестри								Час	ЕКТС		
	Зимски				Летен					Зимски	Летен	
	П	В	С	Пр	П	В	С	Пр				
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ												
1. Здравствена нега на жената со гинекологија и породилство	80			200					280	11		
2. Здравствена нега на хируршки болни и болни од сродните области	170			225					395	15		
3. Здравствена нега во диспанзерски (амбулантни) и патронажни услови					25			95	120		5	
4. Здравствена нега на онколошки болни со онколог					30			100	130		6	
5. Здравствена нега и ментално здравје					60			135	195		8	
6. Медицинска диететика					30		20		50	1.5		
7. Здравствен менаџмент					30		15		45		2	
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ												
8. Ургента медицина со анестезиологија и реанимац.					35			30	65	2.5		
9. Физикална медицина и рехабилитација					10			40	50		2	
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ												
10. Социологија на здравство и здравств. нега					30		20		50		2.5	
11. Основи на научна работа и подготовка на дипломска раб.					10		30	60	100		4.5	
ВКУПНО ЧАСОВИ:	250			425	260		85	460				
	675				805				1480			
										ВКУПНО КРЕДИТИ:		
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса										30	30	
										60		

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ -СКОПЈЕ

СТУДИСКА ПРОГРАМА ЗА ДИПЛОМИРАНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ МЕДИЦИНСКИ ТЕХНИЧАР

Адреса на Медицински факултет

Ул. “50 Дивизија” 6

Тел: + 389 2 31 03 700

Факс: + 389 2 32 20 935

www: medf@medf.ukim.edu.mk

Основни податоци за студиската програма

Студиската програма за додипломски тригодишни стручни студии за дипломирана медицинска сестра и медицински техничар е составена според Директивата на ЕУ од 2005/2006 година (**Directive 2005/36/EC** од 07.09.2005) за автоматско признавање на дипломата, што значи дека треба да се состои од најмалку 3 години студии или од 4600 часови теоретска настава и пракса, при што треба да ја вклучува наставната програма опишана во Анекс V, точка 5.2.2. на оваа Директива.

Во согласност со препораките, студиската додипломска програма за дипломирана медицинска сестра/техничар во Скопје се состои од **3 години** студии (6 семестри) со **4205 часови** теоретска настава и пракса, за што студентот остварува 180 кредити (1 кредит= 30 часа контактна настава + самостојно учење).

Според препораките на ЕУ, студиската програма е конципирана во два дела:

1. Теоретски:

- Здравствена нега
- Базични науки (базични предмети)
- Социолошки науки (општествени предмети)
- Изборни предмети

2. Клинички инструкции-пракса

Во теоретскиот дел, модулот здравствена нега се состои од 15 предмети, модулот на базичните науки од 12 предмети, општествените науки од 5 предмети и 3 изборни предмети со вкупен број часови од:

- Здравствена нега: **3150 часови, 124.5 кредити**
- Базични науки: **700 часови, 36.5 кредити**
- Општествени и изборни предмети: **355 часови, 19 кредити**

Курикулумот има вкупно **4205 часови и 180 кредити** (види Табела).

Година	Часови-зимски семестар	Часови-летен семестар	Часови-вкупно	ЕКТС
1	500	840	1340	60
2	620	765	1385	60
3	675	805	1480	60
ВКУПНО:	1795	2410	4205	180

Организација на студиската програма

Начинот на изведување на наставата е на принцип на: предавања, вежби, семинари и задолжителна клиничка пракса. Нивниот сооднос е таков што овозможува остварување на знаења и совладување на вештини во согласност со поставените цели.

Студентите се задолжени активно да ги следат сите предвидените активности, вклучително и учеството во континуираните проверки на знаењето за да добијат потпис.

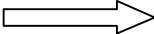
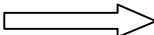
Подетални информации за правилата на студирање се наоѓаат во воведниот текст на овој Студентски информатор.

Програмата се завршува со **дипломска работа** којашто се работи под раководство на ментор и се состои од писмена работа којашто јавно се презентира пред тричлена комисија (вклучувајќи го и менторот) определена од Координативното тело на студиите на предлог на менторот.

Условувачки критериуми

Условувачки критериуми за СМС/Т - Услов за запишување во II година		
ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		ЗА ПРЕДМЕТ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Здравствена нега 2. Медицинска етика 3. Анатомија 4. Физиологија 5. Завршена клиничка пракса по сите предвидени предмети од I година 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Здравствена нега на интернистички болни со интерна медицина дерматовенерологија и инфективни бол. 2. Дијагностички методи
<ol style="list-style-type: none"> 1. Здравствена нега 2. Медицинска етика 3. Анатомија 4. Физиологија 5. Патологија 6. Завршена клиничка пракса по сите предвидени предмети од I година 		<ol style="list-style-type: none"> 3. Здравствена нега на децата и младината со педијатрија 4. Здравствена нега на возрасни со геронтологија
<p>НЕМА УСЛОВ</p>		<ol style="list-style-type: none"> 5. Супервизија 6. Микробиологија со паразитологија 7. Вовед во хумана генетика 8. Јавно здравство со епидемиологија и статистика 9. Хигиена со екологија 10. Фармакологија 11. Здравствено-социјално законодавство

Условувачки критериуми за СМС/Т - Услов за запишување во III година

ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		ЗА ПРЕДМЕТ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Сите предмети од I година 2. Завршена кл. пракса по сите предвидени пред. од II год. 3. Здр.нега на интер. болни со интерна мед. дерма. и инфек. болести 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Здравствена нега на жената со гинекологија и породилство 2. Здравствена нега на хируршки болни и болни од сродните области 3. Здравствена нега во диспанзерски (амбулантни) и патронажни услови 4. Здравствена нега на онколошки болни со онкологија 5. Здравствена нега и ментално здравје 6. Медицинска диететика 7. Ургента медицина со анестезиологија и реанимација
<ol style="list-style-type: none"> 1. Положени сите предмети од I година 		<ol style="list-style-type: none"> 9. Физикална медицина и рехабилитација 10. Здравствен менаџмент 11. Социологија на здравство и здравствена нега 12. Основи на научна работа и подготовка на дипломска работа
<p>Изборните предмети треба да бидат положени до завршување на III година</p>		

Дипломска работа

- За да се пристапи кон изготвување на дипломска работа треба:
 - да се добие кредит од предметот основи на научно истражување.
- За да се пристапи кон одбрана на дипломска работа треба:
 - да се положени сите предвидени испити, вклучително и изборните
 - да биде комплетирано студентското досие

Профил на дипломирана медицинска сестра/техничар

По успешно совладување на студиската програма и одбрана на дипломската работа, студентите се здобиваат со титула:

- **дипломирана медицинска сестра - ДМС (за жени)**
- graduate nurse
- **дипломиран медицински техничар -ДМТ (за мажи)**
- graduate medical technician

ДМС/ДМТ ја практикува својата активност автономно откако ќе се здобие со диплома за завршени додипломски студии и ќе го положи професионалниот испит.

Дипломирана медицинска сестра (ДМС) или дипломираниот медицински техничар (ДМТ) е лице коешто ја завршило додипломската едукација и со тоа се здобило со право да практикува или менаџира општа здравствена нега и да продолжи со континуирана едукација во специфично или повеќе специјализирано подрачје.

Дипломирана медицинска сестра (ДМС) или дипломиран медицински техничар (ДМТ) може да ја продолжи својата едукација на повисоко ниво- постдипломски студии во доменот на различни полиња од здравствената нега (психијатрија, геријатрија, онкологија, акушерство, интензивна нега и др.).

Постдипломските студии траат 1 (остручување) до 2 (магистерски студии) години.

ДМС/ДМТ со една година постдипломско остручување добива титула: **специјализирана ДМС/ДМТ** во соодветното подрачје, пр: **дипломирана медицинска сестра - специјализирана за педијатрија, за акушерство, за онкологија, за ментално здравје и др..** Во овој временски период ДМС/ДМТ се здобива со напредното професионално знаење и експертиза што & /му овозможува да изведува поодговорни работи во едно од подрачјата на здравствената нега.

ДМС/ДМТ со две години постдипломски студии се стекнува со звање **магистер (М.А.)** по соодветната област при што стекнува услови за докторски студии во траење од 3 години.

Професионалното подрачје на коешто ДМС/ДМТ работи е здравствена нега на индивидуалци, семејства или социјални групи, кога се тие со добро здравје или се болни, од нивното раѓање до смрт.

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ – СКОПЈЕ

VII

**ТРИГОДИШНИ СТРУЧНИ
СТУДИИ ЗА ДИПЛОМИРАН
РАДИОЛОШКИ ТЕХНОЛОГ**

КУРИКУЛУМ ЗА ТРИГОДИШНИ СТРУЧНИ СТУДИИ ЗА ДИПЛОМИРАН РАДИОЛОШКИ ТЕХНОЛОГ - I ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Семестри								Час	ЕКТС	
	Зимски				Летен					Зимски	Летен
	П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ											
1. Радиографска техника I	45	45		60	45	45		60	300	9	8
2. Радијациона физика	30	30							60	5	
3. Радиобиологија					30	15			45		4
4. Општа фотографија					30	15			45		2.5
5. Медицинска етика	15		15						30	1.5	
6. Промоција на здравјето и здравственото воспитување	30		40						70	3	
7. Информатика и здравствена статистика					5	40			45		3
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ											
8. Биофизика	30	15							45	3	
9. Анатомија	30	15			30	15			90	4.5	4
10. Физиологија + Патофизиол					30	15			45		3.5
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ											
11. Медицинска психологија					10		20		30		2
12. Странски јазик			45				45		90	3	3
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ²											
				15					15		1
ВКУПНО ЧАСОВИ:	180	105	115	60	180	145	65	60	910	ВКУПНО КРЕДИТИ:	
	460				450				910	30	30
											60

П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса

² Студентот е должен до завршувањето на студиите, по слободен избор да избере и ислуша 3 изборни предмети од понудената листа на предмети (листата се обновува секоја учебна година, а се објавува на огласна табла и на интернет страницата на факултетот). Вкупно од изборните предмети ќе се добијат 3 кредити.

II ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Семестри								Час	ЕКТС	
	Зимски				Летен					Зимски	Летен
	П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ											
1. Радиографска техника 2	45	45		60	45	45		150	390	9	13
2. Радиолошка анатомија	30	30			30	30			120	4.5	5
3. Радиолошка апаратура	30	15							45	3	
4. Радиографски процес					15	15			30		2
5. Радиолошка заштита					15	15			30		2
6.Подготовки и методи за Ртг преглед	15		15						30	2	
7. Здрав. нега во радиологија	20			30					50	4	
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ											
8. Патологија	20	20							40	2.5	
9. Хигиена со екологија	20	10							30	1.5	
10.Фармакол. и контрастни ср.			25						25	1.5	
11. Нуклеарна медицина					30	45		40	115		7
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ											
12. Здравствено-социјално законодавство					20				20		1
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ											
	15+15								30	2	
ВКУПНО ЧАСОВИ:	180	120	40	90	155	150		190			
	460				495				955	ВКУПНО КРЕДИТИ:	
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса										30	30
										60	

III ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Семестри								Час	ЕКТС	
	Зимски				Летен					Зимски	Летен
	П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ											
1. Радиографска техника 3				90			20	210	320	3	9
2. Радиолошка патологија	15	30							45	4	
3. Компјутеризирана томографска техника	15	30							45	4	
4. Ангиографска техника					15	30			45		4
5. Техника на магнетна резонанца					15	30			45		4
6. Ултразвучна техника					15	30			45		4
7. Радиотерапија	45	30		60					135	9	
8. Здравствен менаџмент					30		15		45		2
9. Супервизија	5		15						20	1	
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ											
10. Ургента медицина со анестезиологија и реанимација	30			30					60	3.5	
11. Онкологија	45	30							75	5.5	
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ											
12. Социологија на здравство и здравствена нега					30		20		50		2.5
13. Основи на научна работа и подготовка на дипломска работа					10		30	60	100		4.5
ВКУПНО ЧАСОВИ:	155	120	15	180	115	90	85	270			
	470				560				1030	ВКУПНО КРЕДИТИ:	
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса										30	30
										60	

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ – СКОПЈЕ

СТУДИСКА ПРОГРАМА ЗА ДИПЛОМИРАН РАДИОЛОШКИ ТЕХНОЛОГ

Адреса на Медицински факултет

Ул. “50 Дивизија” 6

Тел: + 389 2 31 03 700

Факс: + 389 2 32 20 935

www: medf@medf.ukim.edu.mk

Основни податоци за студиската програма

Студиската програма за додипломски студии на радиолошките технолози во Скопје се состои од **3 години** студии (6 семестри) со **2895 часови** теоретска настава и пракса, за што студентот остварува 180 кредити (1 кредит= 30 часа контактна настава + самостојно учење).

Според препораките на ЕУ, студиската програма е конципирана во два дела:

1. Теоретски:

- **Професионални предмети**
- **Предмети од базичните науки (базични предмети)**
- **Предмети од социолошките науки (општествени предмети)**
- **Изборни предмети**

1. Клинички инструкции-пракса

Во теоретскиот дел, модулот професионални предмети се состои од 23 предмети, модулот на базичните науки од 9 предмети, општествените науки од 5 предмети и 3 изборни предмети со вкупен број часови од:

- **Професионални предмети: 2035 часови, 131.5 кредити**
- **Базични науки: 525 часови, 29.5 кредити**
- **Општествени и изборни предмети: 335 часови, 19 кредити**

Курикулумот има вкупно **2895 часови и 180 кредити** (види ја табелата).

Година	Часови-зимски семестар	Часови-летен семестар	Часови-вкупно	ЕКТС
1	460	450	910	60
2	460	495	955	60
3	470	560	1030	60
ВКУПНО:	1390	1505	2895	180

Организација на студиската програма

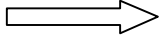
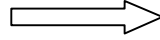
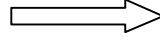
Начинот на изведување на наставата е на принцип на: предавања, вежби, семинари и задолжителна клиничка пракса. Нивниот сооднос е таков што овозможува остварување на знаења и совладување на вештини во согласност со поставените цели.

Студентите се задолжени активно да ги следат сите предвидени активности, **вклучително и учеството во континуираните проверки на знаењето за да добијат потпис.**

Подетални информации за правилата на студирање се наоѓаат во воведниот текст на овој Студентски информатор.

Програмата се завршува со **дипломска работа** којашто се работи под раководство на ментор и се состои од писмена работа којашто јавно се презентира пред тричлена комисија (вклучувајќи го и менторот) определена од Координативното тело на студентите на предлог на менторот.

Условувачки критериуми

Условувачки критериуми за СРТ - Услов за запишување во II година		
ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		ЗА ПРЕДМЕТ
1. Биофизика 2. Радијациона физика 3. Радиографска техника 1		1. Радиографска техника 2
1. Биофизика 2. Радијациона физика 3. Анатомија		2. Радиолошка анатомија
1. Биофизика 2. Радијациона физика		3. Радиолошка апаратура 4. Радиографски процес 5. Радиолошка заштита 6.Подготовки и методи за Ртг преглед 7. Нуклеарна медицина
НЕМА УСЛОВ		8. Здрав. нега во радиологија 9. Патологија 10. Хигиена со екологија 11. Фармакологија и контрастни средства 12. Здравствено-социјално законодавство

Условувачки критериуми за СРТ - Услов за запишување во III година

ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		ЗА ПРЕДМЕТ
1. Положени сите предмети од I година 2. Завршена кл. пракса по сите предвидени предмети од II год.		1. Радиографска техника 2. Компјутеризирана томографска техника 3. Ангиографска техника 4. Техника на магнетна резонанца 5. Ултразвучна техника 6. Радиотерапија
1. Положени сите предмети од I година 2. Завршена кл. пракса по сите предвидени предмети од II год. 3. Радиолошка анатомија 4. Патологија		7. Радиолошка патологија
1. Положени сите предмети од I година		8. Здравствен менаџмент 9. Супервизија 10. Ургента медицина со анестезиологија и реанимација 11. Онкологија 12. Социологија на здравство и здравствена нега 13. Основи на научна работа и подготовка на дипломска работа
<p>Изборните предмети треба да бидат положени до завршување на III година</p>		

Дипломска работа

- За да се пристапи кон изготвување на дипломска работа треба:
 - да се добие кредит од предметот основи на научно истражување.
- За да се пристапи кон одбрана на дипломска работа треба:
 - да се положени сите предвидени испити, вклучително и изборните
 - да биде комплетирано студентското досие

Профил и напредување на дипломиран радиолошки технолог

По успешно совладување на студиската програма и одбрана на дипломската работа, студентите се здобиваат со титула:

- **дипломиран радиолошки технолог (радиографер) - graduate radiographer**

Дипломираниот радиолошки технолог (радиографер) ја практикува својата активност автономно откако ќе се здобие со диплома за завршени додипломски студии и ќе го положи професионалниот испит.

Дипломиран радиолошки технолог–ДРТ (радиографер) е лице коешто ја завршило додипломската едукација и со тоа се здобило со право да практикува или менаџира здравствена дејност и да продолжи со континуирана едукација во специфично или повеќе специјализирано подрачје.

Дипломираниот радиолошки технолог (радиографер) може да ја продолжи својата едукација на повисоко ниво- постдипломски студии во доменот на различни полиња од радиологијата (компјутеризирана томографија, магнетна резонанца, ангиографија, ултразвук, коскена дензитометрија, радијациона терапија, нуклеарна медицина и друго).

Постдипломските студии траат 1 (остручување) до 2 (магистерски студии) години.

Дипломираниот радиолошки технолог (радиографер) со една година постдипломско остручување добива титула: **дипломиран радиолошки технолог (радиографер) специјализиран за КТ, за МР, за радиотерапија и др.** За време на постдипломските студии, дипломираниот радиолошки технолог (радиографер) се здобива со напредното професионално знаење и експертиза што му овозможува да изведува поодговорни работи во едно од подрачјата на радиологијата.

Дипломираниот радиолошки технолог (радиографер) со две години постдипломски студии се стекнува со звање **магистер (М.А.)** по соодветната област при што стекнува услови за докторски студии во траење од 3 години.

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ – СКОПЈЕ

VIII

**ТРИГОДИШНИ СТРУЧНИ
СТУДИИ ЗА
ДИПЛОМИРАН ЛОГОПЕД**

КУРИКУЛУМ НА ТРИГОДИШНИ СТРУЧНИ СТУДИИ ЗА ДИПЛОМИРАН ЛОГОПЕД I ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Семестри								Час	ЕКТС	
	Зимски				Летен					Зимски	Летен
	П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ											
1. Основи на логопедија	40	30		40					110	7	
2. Јавно говореење (тренинг)						50		80	130		5
3. Фонетика и лингвистика					40	30	20		90		6
4. Медицинска етика	30		30						60	2.5	
5. Промоција на здравјето и здравственото воспитување	30		40						70	3	
6. Информатика и статист.					5	40			45		3
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ											
7. Биофизика (акустика)	10		5						15	1.5	
8. Анатомија со хистологија	55	15							70	6	
9. Физиологија	30	15	10						55	3.5	
10. Патологија	20	20							40	2.5	
11. Основи на хумана генет.					30	30			60		5
12. Интерна медицина					60			40	100		6
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ											
12. Медицинска психологија					20		30		50		2
13. Странски јазик			45				45		90	3	3
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ³											
	15								15	1	
ВКУПНО ЧАСОВИ:	215	80	130	40	155	150	95	120	1000	ВКУПНО КРЕДИТИ:	
	465+15 = 480				520					30	30
										60	

³ Студентот е должен до завршувањето на студиите, по слободен избор да избере и ислуша 3 изборни предмети од понудената листа на предмети (листата се обновува секоја учебна година, а се објавува на огласна табла и на интернет страницата на факултетот). Вкупно од изборните предмети ќе се добијат 3 кредити.

II ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Семестри								Час	ЕКТС	
	Зимски				Летен					Зимски	Летен
	П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ											
1. Патологија на слухот	30	20		40					90	5	
2. Патологија на говорот	40	50	10	80					180	8	
3. Патологија на гласот					30	50	10	40	130		6
4. Патологија на јазикот					60	60	10	100	230		10
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ											
6. Невролог. со неврофиз.	40	30							70	4	
7. Клиничка невропсихол.					30	25	15		70		5
8. Педијатрија					50	25			75		4
9. Фонијатрија	30	30							60	3,5	
10. Оториноларингологија	30	30							60	3,5	
11. Аудиологија	30	20		30					80	4	
12. Ортодонција и максилофациј. хирургија					30	10		40	80		4
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ											
13. Здравствено-социјално законодавство					20				20		1
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ											
	15+15								30	2	
ВКУПНО ЧАСОВИ:	200	180	10	150	220	170	35	180			
	540+15=555				605+15=620				1175	ВКУПНО КРЕДИТИ:	
									30	30	
											60

III ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Семестри								Час	ЕКТС	
	Зимски				Летен					Зимски	Летен
	П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕДМЕТИ											
1. Рехабилитација на патологија на слух	30	30		120					180	8	
2. Рехабилитација на патологија на јазик	30	30		120					180	8	
3. Рехабилитација на патологија на глас	20	30		100					150	7	
4. Рехабилит. на патол. на говор					30	40		120	190		8
5. Рехабилитација на полирецепторна патологија					15	15		40	70		3.5
6. Аудиопротетика					25	25		80	130		6.5
7. Здравствен менаџмент					30		15		45		2
8. Супервизија	5		15						20	1	
9. Невро, психо и социолингвис			20						20	1.5	
10. Алтернативна комуникација							20		20		1
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ											
11. Психијатрија и психотерапија	30	30							60	4.5	
12. Геронтологија					15			15	30		1
13. Медицина на труд					15	5			20		1
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ											
14. Социологија на здравство					30		20		50		2.5
15. Основи на научна работа и подготовка на дипломска работа					10		30	60	100		4.5
ВКУПНО ЧАСОВИ:	115	120	35	340	170	85	85	315			
	610				655				1265	ВКУПНО КРЕДИТИ:	
										30	30
										60	

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ -СКОПЈЕ

СТУДИСКА ПРОГРАМА ЗА ДИПЛОМИРАН ЛОГОПЕД

Адреса на Медицински факултет

Ул. “50 Дивизија” 6

Тел: + 389 2 31 03 700

Факс: + 389 2 32 20 935

www: medf@medf.ukim.edu.mk

Основни податоци за студиската програма

Студиската програма за додипломски стручни студии за дипломиран логопед во Скопје се состои од **3 години** студии (6 семестри) со **3440 часови** теоретска настава и пракса, за што студентот остварува 180 кредити (1 кредит= 30 часа контактна настава + самостојно учење).

Според препораките на ЕУ, студиската програма е конципирана во два дела:

1. Теоретски:

- **Професионални предмети**
- **Базични науки**
- **Социолошки науки (општествени предмети)**
- **Изборни предмети**

2. Клинички инструкции-пракса

Модулот на професионални предмети се состои од 20 предмети, модулот на базичните науки од 16 предмети, општествените науки од 5 предмети и 3 изборни предмети со вкупен број часови од:

- **Професионални предмети: 2140 часови, 102 кредити**
- **Базични науки: 945 часови, 59 кредити**
- **Општествени и изборни предмети: 355 часови, 19 кредити**

Курикулот има вкупно **3440 часови и 180 кредити** (види ја табелата).

Година	Часови-зимски семестар	Часови-летен семестар	Часови-вкупно	ЕКТС
1	480	520	1000	60
2	555	620	1175	60
3	610	655	1265	60
ВКУПНО:	1645	1795	3440	180

Организација на студиската програма

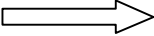
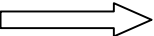
Начинот на изведување на наставата е на принцип на: предавања, вежби, семинари и задолжителна клиничка пракса. Нивниот сооднос е таков што овозможува остварување на знаења и совладување на вештини во согласност со поставените цели.

Студентите се задолжени активно да ги следат сите предвидени активности, **вклучително и учеството во континуираните проверки на знаењето за да добијат потпис.**

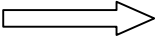
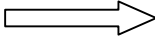
Подетални информации за правилата на студирање се наоѓаат во воведниот текст на овој Студентски информатор.

Програмата се завршува со **дипломска работа** којашто се работи под раководство на ментор и се состои од писмена работа којашто јавно се презентира пред тричлена комисија (вклучувајќи го и менторот) определена од Координативното тело на студиите на предлог на менторот.

Условувачки критериуми

Условувачки критериуми за СЛ - Услов за запишување во II година		
ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		ЗА ПРЕДМЕТ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Основи на логопедија 2. Фонетика и лингвистика 3. Медицинска етика 4. Анатомија 5. Физиологија 6. Патологија 7. Завршена кл.пракса по сите предвидени предмети од I год. 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Патологија на слухот 2. Патологија на говорот 3. Патологија на гласот 4. Патологија на јазикот
НЕМА УСЛОВ		<ol style="list-style-type: none"> 5. Неврологија со неврофизиологија 6. Клиничка невропсихологија 7. Педијатрија 8. Фонијатрија 9. Оториноларингологија 10. Аудиологија 11. Ортодонција и максилофац. Хирургија 12. Здравствено-социјално законодавство

Условувачки критериуми за СЛ - Услов за запишување во III година

ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		ЗА ПРЕДМЕТ
1. Положени сите предмети од I година 2. Завршена клиничка пракса по сите предвидени предмети од II година 3. Патологија на слух 4. Патологија на говор 5. Патологија на глас 6. Патологија на јазик 7. Оториноларингологија 8. Аудиологија		1. Рехабилитација на патол. на слухот 2. Рехабилитација на патол. на јазикот 3. Рехабилитација на патол. на гласот 4. Рехабилитација на патол. на говорот 5. Рехабилитација на полирецепторна патологија 6. Аудиопротетика 7. Невро- психо- и социолингвистика 8. Алтернативна комуникација
1. Положени сите предмети од I година		9. Здравствен менаџмент 10. Супервизија 11. Психијатрија и психотерапија 12. Геронтологија 13. Медицина на труд 14. Социологија на здравство

Изборните предмети треба да бидат положени до завршување на III година

Дипломска работа

- За да се пристапи кон изготвување на дипломска работа треба:
 - да се добие кредит од предметот основи на научно истражување.
- За да се пристапи кон одбрана на дипломска работа треба:
 - да се положени сите предвидени испити, вклучително и изборните
 - да биде комплетирано студентското досие

Профил и напредување на дипл. логопед

По успешно совладување на студиската програма и одбрана на дипломската работа, студентите се здобиваат со титула:

- **дипломиран логопед - graduate speech and language therapist**

Дипломираниот логопед ја практикува својата активност автономно откако ќе се здобие со диплома за завршени додипломски студии и ќе го положи професионалниот испит.

Дипломираниот логопед –ДЛ е лице коешто ја завршило додипломската едукација и со тоа се здобило со право да практикува или менаџира здравствена дејност и да продолжи со континуирана едукација во специфично или повеќе специјализирано подрачје.

Дипломираниот логопед може да ја продолжи својата едукација на повисоко ниво- постдипломски студии во доменот на различни полиња од патологијата на говорот.

Постдипломските студии траат 1 (остручување) до 2 (магистерски студии) години.

Дипломираниот логопед со една година постдипломско остручување добива титула: **дипломиран клинички логопед (graduate clinical speech and language therapist)**. За време на постдипломските студии, дипломираниот логопед се здобива со напредното професионално знаење и експертиза што му овозможува да изведува поодговорни работи во едно од подрачјата на логопедијата.

Дипломираниот логопед со две години постдипломски студии се стекнува со звање **магистер (M.A.)** по соодветната област при што стекнува услови за докторски студии во траење од 3 години.

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ – СКОПЈЕ

IX

**ТРИГОДИШНИ СТРУЧНИ
СТУДИИ ЗА
ДИПЛОМИРАН
ФИЗИОТЕРАПЕВТ**

**КУРИКУЛУМ НА ТРИГОДИШНИ СТРУЧНИ СТУДИИ ЗА ДИПЛОМИРАН ФИЗИОТЕРАПЕВТ
I ГОДИНА**

ПРЕДМЕТ	Семестри								Час	ЕКТС	
	Зимски				Летен					Зимски	Летен
	П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ											
1. Основи на кинезиологија	30	30							60	4,5	
2. Вовед во физиотерапија	30	15							45	4	
3. Клин. кинезиол.со кинезиом.					60	90		160	310		19
4. Медицинска етика	15		15						30	1,5	
5. Промоција на здравјето и здравственото воспитување	30		40						70	3	
6. Информат. и здрав. Статист.					5	40			45		3
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ											
7. Биофизика	30	15							45	4	
8. Анатомија со хистологија	50	15							65	4	
9. Физиологија	30	15	10						55	3,5	
10. Патологија	20	20							40	2,5	
11. Биохемија					25		10		35		2
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ											
12. Медицинска психологија					20		30		50		2
13. Странски јазик			45				45		90	3	3
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ⁴											
	15								15	1	
ВКУПНО ЧАСОВИ:	235	110	110		110	130	100	160			
	455				500				955	ВКУПНО КРЕДИТИ:	
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса										30	30
										60	

⁴ Студентот е должен до завршувањето на студиите, по слободен избор да избере и ислуша 3 изборни предмети од понудената листа на предмети (листата се обновува секоја учебна година, а се објавува на огласна табла и на интернет страницата на факултетот). Вкупно од изборните предмети ќе се добијат 3 кредити.

II ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Семестри								Час	ЕКТС	
	Зимски				Летен					Зимски	Летен
	П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ											
1. Основи на кинезитерапија	15	15							30	2	
2. Основи на физикална терапија	10	15		40	30	30		60	185	4.5	6.5
3. Балнео-климато терапија	10			10					20	1	
4. Мануелна терапија	10	20	10	30					70	4	
5. Протетика и ортотика					30	15		40	85		4.5
6. Физиотерапија во кардиологија и пулмологија					40		20	160	220		12
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ											
7. Хигиена со екологија	20	10							30	1.5	
8. Микробиологија со паразитологија	15		5						20	1.5	
9. Интерна медицина со дермато.	80	15							95	6	
10. Неврологија со неврофизиолог.	40	30							70	5	
11. Психијатрија	15								15	1	
12. Геронтологија					30			20	50	2.5	
13. Хирургија					30	10			40		2
14. Ортопедија					30	10			40		2
15. Радиологија			15						15	1	
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ											
15. Здравствено-социјално законодавство					20				20		1
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ											
	15+15								30	2	
ВКУПНО ЧАСОВИ:	215	105	35	80	210	65	20	280			
	445				590				1035	ВКУПНО КРЕДИТИ:	
П=предавања; В=вежби; С=семинари; Пр=пракса										30	30
									74		60

III ГОДИНА

ПРЕДМЕТ	Семестри								Час	ЕКТС	
	Зимски				Летен					Зимски	Летен
	П	В	С	Пр	П	В	С	Пр			
ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДМЕТИ											
1. Медицина на труд и ергономија					20	15		30	65		3
2. Физиотерапија во неврологија	30	40						100	170	5	4.5
3. Физиотерапија во ревматологија	20	30		100					150	9	
4. Физиотерапија на нарушувањата на мускулно-костениот систем	40	40		120					200	11	
5. Физиотерапија во педијатрија					10	20		60	90		5.5
6. Физиотерапија кај спортисти					15			40	55		2
7. Физиотерап. во гинеколог и акуш					10	10		20	40		2
8. Физиотерапија на изгореници					5	15			20		1
9. Физиотерапија во онкологија	15	5			30		15		20	1.5	
10. Здравствен менаџмент					30			15	45		2
11. Супервизија	5		15						20	1	
БАЗИЧНИ ПРЕДМЕТИ											
12. Педијатрија					30	5			35		2
13. Гинекологија со акушерство					15				15		1
14. Спортска медицина	30	30							60	2.5	
ОПШТЕСТВЕНИ ПРЕДМЕТИ											
15. Социологија на здравство					30		20		50		2.5
16. Основи на научна работа и подготовка на дипломска работа					10		30	60	100		4.5
ВКУПНО ЧАСОВИ:	140	145	15	220	175	65	65	310			
	520				615				1135	ВКУПНО КРЕДИТИ:	
										30	30
										60	

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ -СКОПЈЕ

СТУДИСКА ПРОГРАМА ЗА ДИПЛОМИРАН ФИЗИОТЕРАПЕВТ

Адреса на Медицински факултет

Ул. “50 Дивизија” 6

Тел: + 389 2 31 03 700

Факс: + 389 2 32 20 935

www: medf@medf.ukim.edu.mk

Основни податоци за студиската програма

Студиската програма за додипломски тригодишни стручни студии за дипломиран физиотерапевт во Скопје се состои од **3 години** студии (6 семестри) со **3125 часови** теоретска настава и пракса, за што студентот остварува 180 кредити (1 кредит= 30 часа контактна настава + самостојно учење).

Според препораките на ЕУ, студиската програма е конципирана во два дела:

1. Теоретски:

- **Професионални предмети**
- **Базични науки**
- **Социолошки науки (општествени предмети)**
- **Изборни предмети**

2. Клинички инструкции-пракса

Модулот професионални предмети се состои од 23 предмети, модулот на базичните науки од 17 предмети, општествените науки од 5 предмети и 3 изборни предмети со вкупен број часови од:

- **Професионални предмети: 2045 часови, 129 кредити**
- **Базични науки: 725 часови, 32 кредити**
- **Општествени и изборни предмети: 355 часови, 19 кредити**

Курикулот има вкупно **3125 часови и 180 кредити** (види Табела).

Година	Часови-зимски семестар	Часови-летен семестар	Часови-вкупно	ЕКТС
1	455	500	955	60
2	445	590	1035	60
3	520	615	1135	60
ВКУПНО:	1420	1705	3125	180

Организација на студиската програма

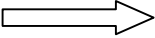
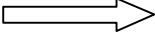
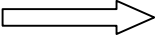
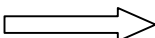
Начинот на изведување на наставата е на принцип на: предавања, вежби, семинари и задолжителна клиничка пракса. Нивниот сооднос е таков што овозможува остварување на знаења и совладување на вештини во согласност со поставените цели.

Студентите се задолжени активно да ги следат сите предвидени активности, **вклучително и учеството во континуираните проверки на знаењето за да добијат потпис.**

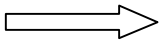
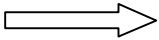
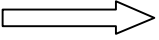
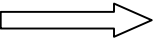
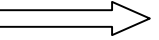
Подетални информации за правилата на студирање се наоѓаат во воведниот текст на овој Студентски информатор.

Програмата се завршува со **дипломска работа** којашто се работи под раководство на ментор и се состои од писмена работа којашто јавно се презентира пред тричлена комисија (вклучувајќи го и менторот) определена од Координативното тело на студиите на предлог на менторот.

Условувачки критериуми

Условувачки критериуми за СФ - Услов за запишување во II година		
ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		ЗА ПРЕДМЕТ
1. Основи на кинезиологија 2. Медицинска етика 3. Завршена кл. пракса по сите предвидени предмети од I год.		1. Основи на кинезитерапија 2. Протетика и ортогика 3. Физиотер. во кардиологија и пулмологија
1. Основи на кинезиологија 2. Медицинска етика 3. Биофизика 4. Завршена кл. пракса по сите предвидени предмети од I год.		4. Основи на физикална терапија
1. Анатомија 2. Физиологија 3. Патологија		5. Микробиологија со паразитологија 6. Интерна медицина со дерматолог. 7. Неврологија со неврофизиологија 8. Психијатрија 9. Геронтологија 10. Хирургија 11. Ортопедија 12. Радиологија
НЕМА УСЛОВ		13. Балнео-климато терапија 14. Хигиена со екологија 15. Мануелна терапија 16. Здравствено-социјално законодав

Условувачки критериуми за СФ - Услов за запишување во III година

ПОЛОЖЕН ИСПИТ ОД:		ЗА ПРЕДМЕТ
1. Положени сите предмети од I год. 2. Завршена кл. пракса по сите предвидени предмети од II год. 3. Основи на физикална терапија 4. Основи на кинезитерапија 5. Клиничка кинезиологија со кинезиометрија		1. Физиотерапија на нарушувањата на мускулно-костениот систем 2. Физиотерапија во педијатрија 3. Физиотер. во гинекологија и акуш. 4. Физиотерапија на изгореници 5. Физиотерапија во онкологија
1. Положени сите предмети од I год. 2. Завршена кл. пракса по сите предвидени предм. од II г. 3. Основи на физикална терапија 4. Основи на кинезитерапија 5. Неврологија со неврофизиологија		6. Физиотерапија во неврологија
1. Положени сите предмети од I год. 2. Завршена кл. пракса по сите предвидени предм. од II г. 3. Основи на физикална терапија 4. Основи на кинезитерапија 5. Интерна медицина со дерматолог.		7. Физиотерапија во ревматологија
1. Положени сите предмети од I год. 2. Завршена кл. пракса по сите предвидени предм. од II г. 3. Основи на физикална терапија 4. Основи на кинезитерапија 5. Спортска медицина-потпис		8. Физиотерапија кај спортисти
1. Положени сите предмети од I год. 2. Завршена кл. пракса по сите предвидени предм. од II г.		9 Медицина на труд и ергономија 10. Здравствен менаџмент 11. Супервизија 12. Педијатрија 13. Гинекологија со акушерство 14. Спортска медицина 15. Социологија на здравство 16. Основи на научна работа и подготовка на дипл. работа
Изборните предмети треба да бидат положени до завршување на III година		

Дипломска работа

- За да се пристапи кон изготвување на дипломска работа треба:
 - да се добие кредит од предметот основи на научно истражување.
- За да се пристапи кон одбрана на дипломска работа треба:
 - да се положени сите предвидени испити, вклучително и изборните
 - да биде комплетирано студентското досие

Профил на дипломиран физиотерапевт

По успешно совладување на студиската програма и одбрана на дипломската работа, студентите се здобиваат со титула:

- **дипломиран физиотерапевт (graduate physiotherapist)**

Дипломираниот физиотерапевт ја практикува својата активност автономно откако ќе се здобие со диплома за завршени додипломски студии и ќе го положи професионалниот испит.

Дипломираниот физиотерапевт е лице коешто ја завршило додипломската едукација и со тоа се здобило со право да ги практикува или менаџира физиотерапевтските методи и да продолжи со континуирана едукација во специфично или повеќе специјализирано подрачје.

Дипломираниот физиотерапевт може да ја продолжи својата едукација на повисоко ниво- постдипломски студии во доменот на различни полиња од физикалната терапија.

Постдипломските студии траат 1 (остручување) до 2 (магистерски студии) години.

Дипломираниот физиотерапевт со една година постдипломско остручување добива титула: **дипломиран физиотерапевт специјализиран за спортска медицина, за деца, за невролошки и спинални повреди, за мускулно-скелетни нарушувања, за кардиоваскуларни заболувања, за белодробни заболувања и др.** За време на постдипломските студии дипломираниот физиотерапевт се здобива со напредното професионално знаење и експертиза што му овозможува да изведува поодговорни работи во едно од подрачјата на физикалната медицина.

Дипломираниот физиотерапевт со две години постдипломски студии се стекнува со звање **магистер (M.A.)** по соодветната област при што стекнува услови за докторски студии во траење од 3 години.

Х. Преглед на наслови на добиени книги од Проектот на Владата на РМ, јануари 2014

1. **Основи на хистологијата**, текст & атлас, 11-то издание, Луиз Карлос Жунквеира, Хосе Карнеиро, Скопје: Просветно дело, 2009.
2. **Органска хемија**, 6-то издание, Џон Мекмури, Скопје: Просветно дело, 2009.
3. **Мозбиев водич за физички преглед**: лабораториски прирачник за студенти, 6-то издание, Хенри М. Сејдел, Џејн В. Бол, Џојс Е. Дајнс, Џ. Вилијам Бенедикт, Скопје: Магор, 2010.
4. **Водич за вакцини**: ризици и предности за деца и возрасни, Рандал Њустедер, Скопје: Магор, 2010.
5. **Основи на офталмологијата**, Синтија А. Бредфорд, Скопје: Табернакул, 2010.
6. **Течности, електролити и ацидо-базна рамнотежа**, Мери Ен Хоган и сор. Скопје: Табернакул, 2010.
7. **Невроанатомија: атлас на структури, пресеци и системи**, 7-мо издание, Дуејн Е. Хејнс, Скопје: Табернакул, 2010.
8. **Основи на клиничката имунологија**, 5-то издание, Хелен Чапел, Мансел Хејни, Сираџ Мизба, Нил Сноуден, Скопје: Табернакул, 2010.
9. **Епидемиологија, биостатистика и превентивна медицина**, 3-то издание, Џејмс Ф. Џекел и сор., Скопје: Табернакул, 2010.
10. **Учебник по физичка дијагноза на болестите: медицинска историја и испитување**, 6 издание, Марк Х. Шварц, Скопје: Табернакул, 2010.
11. **Криминалистика: вовед во форензика**, 9-то издание, Ричард Сеиферстин, Скопје: Табернакул, 2010.
12. **Физиолошки атлас во боја**, 6-то издание, Штефан Зилбернагл, Агамемнон Деспопулос, Скопје: Табернакул, 2010.
13. **Дијагностички прирачник за оториноларингологија**, Мајкл Хок, Брајан Бингам, Хајнц Штамбергер, Брус Бенцамин, Скопје: Табернакул, 2010.

14. **Клинички постапки при очен преглед**, Ненси Б. Карлсон, Даниел Курц, Скопје: Табернакул, 2010.
15. **Атлас за ургентна радиологија**, Гери А. Џонсон, Хал Кохен, Андриј Р. Војтович, Џон Мекаб, Скопје: Табернакул, 2010.
16. **Комуникациски вештини во клиничката практика (комуникација помеѓу пациент и доктор)**, К. Р. Сетураман, Скопје: Табернакул, 2010.
17. **Форензичка патологија**, 2-ро издание, Винсент Џ. Димајо, Доминик Димајо, Скопје: Табернакул, 2010.
18. **Медицинска биохемија: сеопфатен текст со клуч за себеценување**, 2-ро издание, Александар К. Брауни, Џон К. Керноан, Скопје: Табернакул, 2010.
19. **Патофизиологија на болести: вовед во клиничка медицина**, 5-то издание, Стефан Џ. Мек Фи, Вилијам Ф. Генонг, Скопје: Табернакул, 2010.
20. **Основен атлас на инфективни болести**, 3-то издание, д-р Џералд Л. Мандел, главен уредник, Скопје: Табернакул, 2010.
21. **Човекот во развој: клинички ориентирана ембриологија**, 8-мо издание, Кит Л. Мур, Т.В.Н. Персо, Скопје: Табернакул, 2010.
22. **Клиничка медицина: атлас во боја и текстови**, 3-то издание, Чарлс Д. Форбс, Вилијам Ф. Џексон, Скопје: Магор, 2010.
23. **Основи на патологија според Робинс**, 8-мо издание, д-р Винај Кумар, д-р Абул К. Абас, д-р Нелсон Фаусто, д-р Ричард Н. Мичел, Скопје: Табернакул, 2010.
24. **Робинс и Котран патолошки атлас**, д-р Едвард К. Клат, Скопје: Академски печат, 2010.
25. **Хистологија: текст и атлас, клеточна и молекуларна биологија**, 5-то издание, Мајкл Х. Рос, Павлина Војчич, Скопје: Табернакул, 2010.
26. **Хемија на елементите**, Норман Гринвуд, Алан Ерншо, 2-ро издание, Скопје: Просветно дело, 2009.
27. **Аналитичка хемија: вовед**, 7-мо издание, Даглас А. Ског, Доналд М. Вест, Ф. Џејмс Холер, Стенли Р. Кроуч, Скопје: Просветно дело, 2009.
28. **Модерна аналитичка хемија**, Дејвид Харви, Скопје: Просветно дело, 2009.

29. **Клиничка хемија: принципи, процедури, корелации**, 5-то издание, Мајкл Л. Бишоп, Едвард П. Фоди, Лари Е. Шоеф, Скопје: Просветно дело, 2009.
30. **Пикардов прирачник за препарација и реставрација на забите**, 8-мо издание, Едвард А. М. Кид, Бернард Г. Смит, Тимоти Р. Вотсон, Х.М. Пикард, Скопје: Арс ламина, 2010.
31. **Микробиолошка биотехнологија: основи на применета микробиологија**, 2-ро издание, Александер Н. Глазер, Хироши Никаидо, Скопје: Просветно дело, 2010.
32. **Медицинска физиологија: пристап на ниво на клетки и молекули**, 2-ро издание, Волтер Ф. Борон, Емил Л. Булпап, Кочани: Генекс 2010.
33. **Прирачник за злоупотреба на дрога и алкохол: биомедицински аспекти**, 4-то издание, Гал Вингер, Џејмс Х. Вудс, Фредерик Г. Хофман, Скопје: Арс ламина, 2010.
34. **Зависност: од биологија до политика за дрогата**, 2-ро издание, Аврам Голдстајн, Скопје: Арс ламина, 2010.
35. **Гените како храна**, 2-ро издание, Стивен Нотингам, Скопје: Арс ламина, 2010.
36. **Меѓународна здравствена пракса: ориентација заснована на случаи**, Даниел Перлман, Анја Рој, Скопје: Арс ламина, 2010.
37. **Генетика на синдромите на дебелината**, Филип Л. Билс, И. Садаф Фаруки, Стефан О'Рајли, Скопје: Арс ламина, 2010.
38. **Белодробна патофизиологија: основи**, 7-мо издание, Џон. Б. Вест, Скопје: Арс ламина, 2010.
39. **Пиењето како проблем**, 2-ро издание, Ник Хедер, Ијан Робертсон, Скопје: Арс ламина, 2010.
40. **Регенерација на ткива и органи кај возрасни**, Јоанис В. Јанис, Скопје: Арс ламина, 2010.
41. **Атлас на човечката функционална анатомија**, 4-то издание, Џон Хопкинс, Скопје: Арс ламина, 2010.
42. **Карлсонс биохемија и патобиохемија**, 15-то издание, Детлев Денеке, Јан Колман, Георг Фукс, Волфганг Герок, Битола: Микена, 2011.

43. **Општа, органска биохемија**, Кетрин Ц. Денистон, Џозеф Ј. Топинг, Роберт Л. Карет, Скопје: Табернакул, 2011.
44. **Ленинцер - Принципи на биохемијата**, 5-то издание, Дејвид Л. Нелсон, Мајкл М. Кокс, Битола: Микена, 2011.
45. **Атлас за педијатриска физикална дијагноза**, Базил Ц. Зители, Холи В. Дејвис, Скопје: Табернакул, 2011.
46. **Куби имунологија**, Томас Ј. Киндт, Барбара А. Озборн, Ричард А. Голдсби, Скопје: Табернакул, 2011.
47. **Брза интерпретација на ЕКГ: интерактивен курс**, Дејл Дубин, Скопје: Табернакул, 2010.
48. **Клиничка дерматологија: водич во боја за дијагноза и терапија**, Томас П. Хабиф, Скопје: Табернакул, 2011.
49. **Јавно здравство и превентивна медицина**, Макси-Розено-Ласт, Роберт В. Волас и др., Скопје: Табернакул, 2011.
50. **Здравствени информации: управување со стратешки ресурс**, 3-то издание, Абделхак М, Гростик С, Хенкен МЕ, Џејкобс Е. Скопје: Магор, 2010.
51. **Учебник по семејна медицина**, Роберт Е. Ракел, Скопје: Табернакул, 2011.
52. **Гудман и Гилман фармаколошка основа на терапевтиците**, 11-то издание, Лоренс Л. Брантон, Џон С. Лејзо, Кит Л. Паркер, Скопје: Табернакул, 2011.
53. **Организирање на времето однатре: сигурен систем да го контролирате вашиот распоред и вашиот живот**, Џули Моргенстерн, Скопје: Нампрес, 2009.
54. **Бубрежна патофизиологија: основи**, Хелмут Г. Ренке, Бредли М. Денкер, Скопје: Арс Ламина, 2010.
55. **Основи на оториноларингологијата: прирачник чекор по чекор**, Рудолф Пробст, Герхард Граверс, Хајнрих Иро, Скопје: Академски печат, 2010.
56. **Медицинска микробиологија - водич за микробни инфекции: патогенеза, имунитет, лабораториска дијагноза и контрола**, Дејвид Гринвуд, Ричард Слек, Џон Појтерер, Мајк Барер, Скопје: Академски печат, 2010.

57. **Епидемиологија за јавното здравство**, Роберт Х. Фриис, Томас А. Селерс, 4-то издание, Скопје: Академски печат, 2011.
58. **Администрација на јавното здравство: принципи за менаџмент заснован на населението**, Лојд Ф. Новик, Синтија Б. Мороу, Глен П. Мејс, Скопје: Академски печат, 2011.
59. **Меритова неврологија**, Луис П. Роуланд, Скопје: Табернакул, 2011.
60. **Ортопедски прикази: практичен приод**, Адам Гринспен, Скопје: Табернакул, 2011.
61. **Учебник за радиографско позиционирање и соодветна анатомија**, Томас П. Хабиф, Џон П. Лампињано, Скопје: Табернакул, 2011.
62. **Учебник за примарна здравствена заштита**, Џон Ноубл, главен уредник, Скопје: Табернакул, 2011.
63. **Розен и Баркин Петминутна итна медицинска консултација**, Џефри Шајдер, Стивен Р. Хајден, Ричард Вулфи, Роџер М. Баркин, Питер Розен, Скопје: Табернакул, 2011.
64. **Акушерство: нормални и проблематични бремености**, Стивен Г. Габ, Џенифер Р. Нибил, Џо Ли Симпсон, 3-то издание, Скопје: Табернакул, 2011.
65. **Клиничка гинеколошка онкологија**, Филип Џ. Дисаиа, Вилијам Т. Крисман, Скопје: Табернакул, 2011.
66. **Гинекологија на Берек и Новак**, Џонатан С. Берек, Скопје: Табернакул, 2011.
67. **Клинички ориентирана анатомија**, Кит Л. Мур, Артур Ф. Дали, Ан М. Р. Агур, Скопје: Табернакул, 2011.
68. **Фицпатриков атлас во боја и краток преглед на клиничка дерматологија**, Клаус Волф, Ричард Ален Џонсон, Скопје: Магор, 2011.
69. **Клиничка анестезиологија**, Г. Едвард Морган, Џуниор, Мајкл С. Микаил, Мајкл Џ. Мареј, Скопје: Магор, 2011.
70. **Клиничка неврологија**, Роџер П. Симон, Дејвид А. Гринберг, Мајкл Ј. Аминоф, Скопје: Арс Ламина, 2011.
71. **Краток приказ на микробиологијата**, Симон Бејкер, Џејн Никлин, Навид Кан, Ричард Килингтон, Скопје: Арс Ламина, 2011.

72. **Анатомија на човекот на пресеци: атлас на пресеци на човекот, КТ и МР снимки**, Харолд Елис, Бари М. Логан, Адријан К. Диксон, Скопје: Арс Ламина, 2011.
73. **Мерила на исходот во ортопедијата и ортопедската трауматологија**, Пол Б. Пинсент, Цереми КТ Фербенк, Ендру Џ. Кар, Скопје: Арс Ламина, 2011.
74. **Прирачник за нефрологија и хипертензија**, Пол Ј. Шил, Мајкл Ј. Чои, Скопје: Арс Ламина, 2012.
75. **Медицина**, Марк Џ. Фишман, Ендру Р. Хофман, Ричард Д. Клауснер, Малколм С. Талер, Скопје: Арс Ламина, 2012.
76. **Физиологија**, Линда С. Констанцо, Скопје: Арс Ламина, 2012.
77. **Американски прирачник за клиничка медицина**, Џорџ А. Флин, Скопје: Арс Ламина, 2011.
78. **Генетски предиспозиции за заразни заболувања**, Ричард А. Кезлоу, Џенет М. Мекникол, Адриан ВС. Хил, Скопје: Арс Ламина, 2012.
79. **Сестрински дијагнози во психијатриското сестринство**, Мери Џ. Таусенд, Скопје: Арс Ламина, 2012.
80. **Сестринска нега во кардиологија: сеопфатен водич**, Ричард Хачет, Дејвид Р. Томпсон, Скопје: Арс Ламина, 2012.
81. **Протеини во исхраната**, ПФ Фокс, Џџ Кондон, Скопје: Арс Ламина, 2012.
82. **Основна микробиологија на храна**, Бибек Реј, Ерен Бунија, Скопје: Арс Ламина, 2012.
83. **Храна - хемија на составните компоненти на храната**, Том Калтејт, Скопје: Арс Ламина, 2011.
84. **Хемија на јаглехидратите за научниците на храна**, Џејмс Н. Билимер, Скопје: Арс Ламина, 2011.
85. **Наука за ДНК**, Дејвид А. Миклос, Грег А. Фрејер, Дејвид А. Кроти, Скопје: Арс Ламина, 2011.
86. **Вовед во структура на протеини**, Карл Бранден, Џон Туз, Скопје: Арс Ламина, 2011.
87. **Механика на клетка**, Давид Боул, Скопје: Арс Ламина, 2012.

88. **Основи на маркетингот на здравствена заштита**, Ерик Н. Берковиц, Скопје: Арс Ламина, 2011.
89. **Педијатрија и здравје на детето**, Мери Рудолф, Тим Ли, Малколм Левен, Скопје: Арс Ламина, 2012
90. **Принципи на интерната медицина на Харисон**, Ентони Хаучи и сор. уредници, Скопје: Табернакул, 17 издание, 2012
91. **Ирвин и Рип Интензивна нега**, Ричард С. Ирвин, Џејмс М. Рип, Скопје: Табернакул, 6 издание, 2012
92. **Сесил Медицина**, Ли Гоулдман, Денис Осиело, уредници, Скопје: Табернакул, 23 издание, 2012
93. **Учебник по ендокринологија на Вилијамс**, Хенри М. Кроненберг, Шломо Мелмед, Кенет С. Полонски, П. Рид Ларсен, Скопје: Табернакул, 11 издание, 2012
94. **Интерпретација на дијагностичките тестови**, Жак Валаш, Скопје: Академски печат, 8 издание, 2013
95. **Бејтсов прирачник за клинички прегледи и земање историја**, Лин С. Бекли, Питер Г. Шилаги, Скопје: Академски печат, 10 издание, 2012
96. **Перез и Брејди Принципи и практика на радиолошката онкологија**, Едвард К. Халперин, Карлос А. Перез, Лутер В. Брејди, уредници, Скопје: Табернакул, 5 издание, 2011
97. **Ултрасонографија во акушерството и во гинекологијата**, Питер В. Кален, Скопје: Табернакул, 5 издание, 2012
98. **Физикална медицина и рехабилитација**, Рендал Л. Брадом, Скопје: Табернакул, 3 издание, 2012
99. **Физикална медицина и рехабилитација: принципи и практика, том 1**, Џоел А. Делиса, Брус М. Ганс, Николас Е. Волш, уредници, Скопје: Табернакул, 4 издание, 2012
100. **Физикална медицина и рехабилитација: принципи и практика, том 2**, Џоел А. Делиса, Брус М. Ганс, Николас Е. Волш, уредници, Скопје: Табернакул, 4 издание, 2012
101. **Инфективни болести, том 1**, Џонатан Коен, Вилијам Џ. Паудерли, Скопје: Табернакул, 2 издание, 2012

102. **Инфективни болести, том 2**, Џонатан Коен, Вилијам Џ. Паудерли, Скопје: Табернакул, 2 издание, 2012
103. **Оксфордски учебник по клиничка нефрологија, том 1**, Алекс М. Дејвисон и др. уредници, Скопје: Табернакул, 3 издание, 2012
104. **Оксфордски учебник по клиничка нефрологија, том 2**, Алекс М. Дејвисон и др. уредници, Скопје: Табернакул, 3 издание, 2012
105. **Оксфордски учебник по клиничка нефрологија, том 3**, Алекс М. Дејвисон и др. уредници, Скопје: Табернакул, 3 издание, 2012
106. **Канцер Онколошки принципи и практика на ДеВита, Хелман и Розенберг, том 1**, Винсент ДеВита, Теодор С. Лоренс, Стивен А. Розенберг, уредници, Скопје: Табернакул, 8 издание, 2012
107. **Канцер Онколошки принципи и практика на ДеВита, Хелман и Розенберг, том 2**, Винсент ДеВита, Теодор С. Лоренс, Стивен А. Розенберг, уредници, Скопје: Табернакул, 8 издание, 2012
108. **Сеопфатен учебник по психијатрија на Каплан и Садок, том 1**, Бенџамин Џ. Садок, Вирџинија А. Садок, уредници, Скопје: Табернакул, 8 издание, 2012
109. **Сеопфатен учебник по психијатрија на Каплан и Садок, том 2**, Бенџамин Џ. Садок, Вирџинија А. Садок, уредници, Скопје: Табернакул, 8 издание, 2012
110. **Оксфордски учебник по медицина, том 1: поглавја 1-10**, Дејвид А. Ворел, Тимоти М. Кокс, Џон Д. Фирт, уредници, Скопје: Табернакул, 4 издание, 2012
111. **Патофизиологија на срцевите заболувања**, Лонард Лили и сор. уредници, Скопје: Табернакул, 17 издание, 2012
112. **Американски прирачник по клиничка хематологија**, Дру Прован, Чарлс Сингер, Тревор Баглин, Индерџет Докал, Скопје: Арс Ламина, 2012
113. **Ургентна медицина**, Вилијам Госман, Скот Планц, Скопје: Арс Ламина, 2012
114. **Харперова илустрирана биохемија**, Рооберт Мјуреј, Дејвид Бендер, Кетлин Ботам, Скопје: Арс Ламина, 2012
115. **Вовед во антропологија**, Мајкл Алан Парк, Скопје: Арс Ламина, 2012, Скопје: Академски печат, 2012

116. **Учебник по медицинска физиологија**, Гајтон Хол, Скопје: Академски печат, 2012
117. **Клиничка хематологија на Винтроуб Том 1**, Џон П. Грир, Џон Ферстер, Џорџ М. Роџерс, Фриксос Параскевас, Скопје: Табернакул, 2013
118. **Клиничка хематологија на Винтроуб Том 2**, Џон П. Грир, Џон Ферстер, Џорџ М. Роџерс, Фриксос Параскевас, Скопје: Табернакул, 2013
119. **Мединско право, етика и биоетика: за здравствени професионалци**, Марсија Луис, Карол Д. Тампаро, Скопје: Академски печат, 2010
120. **Ранг и Дејл Фармакологија**, Х.П. Ранг, М.М. Дејл, Џ.М. Ритер, Р.Ц. Флауер, Скопје: Академски печат, 2013